

GAZETA TRANSILVANIEI

Redacţia şi Administraţia
— VIAŢA LIBERTĂŢII BRAŞOV. —
TELEFON 226.
Abonament anual 360 lei.
Pentru străinătate 300 lei.
Anunţuri, reclame, după tarif.

Fondată la 1838 de George Bariţiu

Apare de trei ori pe săptămână

Prin tine însuţi, cetăţene, şi pentru
tine, la libertate, legalitate şi cinste.

Sărbătoarea libertăţii cetăţeneşti

Ne despart numai câteva ceasuri de marea zi a votării. După cum v-aţi oşelit voinţa în focul luptelor aprige pentru o politică nouă în România, tot astfel e necesar acum, în faţa urnei, să constinţiţi cu votul vostru rezultatele dobândite.

Intăriţi guvernul Iuliu Maniu, dacă vreţi ca libertăţile voastre să fie bine întrebuinţate. Nu lăsaţi, ca unica armă care este în mâinile voastre şi cu care dirigiţi treburile statului, adică dreptul de vot, să ruginească neîntrebuinţat, ci faceţi-vă datoria până la unul.

În toată ţara campania electorală a decurs în cea mai desăvârşită linişte. Niciodată n'a fost lumea mai puţin agitată. Agenţii forţei publice au stat deoparte, n'au apărut la adunările publice şi nu au comis nici o ingerinţă. Soarele libertăţii străluceşte azi în ţara românească.

Faceţi din votul vostru mijlocul de a întrona noul regim al democraţiei, liniştii şi muncii constructive!

Toată cetăţenimea conştientă de chemarea politică plină de răspundere a zilei, să-şi facă datoria.

Numai un parlament şi un guvern tare este în stare a face faţă greutăţilor pe cari trebuie să le învingă România.

Toată suflarea — la datorie!

Aitarul sfânt al libertăţii cetăţeneşti.

D-l Iuliu Maniu despre reforma politică,
morală şi economică a ţării.

Libertăţile publice.

La grandioasa întrunire publică a P. N. T. ținută alaltăieri Duminică în sala „Dacia” din Bucureşti, la care au luat parte peste zece mii de oameni, primul ministru al ţării d-nul Iuliu Maniu, a rostit un discurs magistral, în care a insistat în deosebi asupra refacerii politice şi morale a ţării, asupra programului economic al guvernului şi asupra libertăţilor publice.

Iată în rezumat ce a spus d-l Iuliu Maniu:

Refacerea politică şi morală a ţării.

Refacerea politică prelinde împlinirea a patru reforme:

1. Reorganizarea serviciilor ministeriale.
2. Reorganizarea aparatului administrativ-general.
3. Organizarea unui conţencios administrativ.
4. O descentralizare administrativă largă potrivit nevoilor şi cerinţelor locale.

În afară de această prefacere politică este ceva mai important în sarcina noastră: refacerea morală şi sufletească a ţării. Am mai spus că mă îndurerez să văzând cum celelalte state învingătoare în război au progresat, au făcut paşi uriaşi pe calea civilizaţiei, pe când noi am rămas pe loc, ba am mers îndărăt. Trebuie să înceteze această tristă stare. Guvernul va face totul pentru ca un nou avânt moral şi sufletec să cuprindă naţiunea.

Ordinea morală trebuie să prindă rădăcini în viaţa noastră publică nu numai în cea particulară.

Programul economic.

Ca să facă posibilă refacerea politică şi morală, guvernul se va strădui să înlăptuiască în primul rând refacerea econo-

mică a ţării. De buna stare materială a unei ţări depinde posibilitatea de a se ridica pe treptele civilizatoare.

Suntem o ţară agrară, cu 80 la sută din locuitorii ţării. Din binele acestora se va revărsa belşugul şi asupra celorlalte părţi de 20 la sută din populaţie. Vom ajuta clasele producătoare stimulând pe industriaşi, pe comercianţi şi pe intelectuali. Când n'are ce cumpăra ţăranul, n'are ce vinde nici comerciantul, nici industriaşul.

Nicăieri ca la noi nu se verifică solidarismul social.

Guvernul va introduce libertatea economică. Fără ea e imposibilă o viaţă economică productivă. A doua necesitate este capitalul (fără de care bogăţia ţării şi munca nu vor putea fi valorificate); prin urmare, trebuie realizată colaborarea cu capitalul străin şi în ce priveşte finanţele statului şi economia privată.

Economia naţională greşit îndrumată a produs greutăţile financiare ale statului. Prima noastră datorie este ca să acoperim deficitul bugetar şi să echilibrăm bugetul anului viitor — grea sarcină — dar o vom împlini cu toată energia şi cu toată prevederea.

Libertăţile publice.

Unitatea naţională trebuie să devie o realitate şi libertăţile publice să nu fie stânjenite întru nimic. Inceputul îl facem acum prezidând alegerile: voinţa naţională să fie liber exprimată. Cel dintâi lucru pe care l-am cerut, dizolvarea Parlamentului liberal, ne-a fost acordat şi suntem recunoscători înaltei Regenţe. Eu îndemn toată lumea să meargă liber şi conştient la vot.

Eu de tânăram fost devotat acestui partid, iar principiile lui

sunt esenţa ideilor şi experienţelor desfăşurate în mersul progresiv al omenirii.

Cu tot acest devotament nu sunt un sectar politic. Departe de mine gândul de-a sili pe cineva, fie la guvern, fie în opoziţie, să voteze acolo unde suflul n-îl duce. Ar fi ceva artificial şi pe artificialităţi nimic nu se clădeşte. Altarul sfânt al libertăţii este acela la care ne închinăm. Dar libertatea fără ordine ar însemna anarhie, precum ordinea fără libertate ar însemna despotism. Una fără alta împiedică orice progres.

Să mi daţi voie să zămbesc faţă de acuzaţiile duşmanilor noştri că noi nu vom putea susţine ordinea.

Dar oare prin ce s'au dovedit grandioasele manifestaţiuni ale partidului nostru în cursul acestui an? N'a fost oare păstrată ordinea de noi fără jandarmi, fără poliţie şi fără armată?

La 6 Mai, la Alba-Iulia unde au venit 250.000 de oameni nu s'a ținut ordinea? Oare nu dela noi s'a cerut prin nesfârşite telegrame ca să menţinem ordinea, ci guvernul, neavând posibilitatea s'o menţie? (Urale entuziaste subliniază în care cuvânt al d-lui prim-ministru).

Oare nu către mine — conţinut d-l I. Maniu — s'au adresat ca să împiedic — cu cuvântul — pornirea spre Bucureşti a coloanelor de zeci de mii de ţărani aşa cum au roni? Dar în timpul schimbării guvernului? Nu tot astfel s'a întâmplat şi după plecarea guvernului Brătianu?

Dar în toată această perioadă de zece ani, de lupte grozave, campanii de răsturnare, cum n'a mai cunoscut o altă ţară pentru instaurarea ordinii morale, am avut de înregistrat vre-o desordine?

Nimeni mai mult ca noi, păturile muncitoare ale naţiunii n'avem mai multă nevoie de pace şi ordine. Dacă în opoziţie când eram mai doritori să zărim căderea guvernului, am menţinut ordinea, nu e oare ridicul să ni se spue astăzi că nu vom şti a ţine ordinea având şi puterea statului la îndemână?

Poate fi sigur oricine că ordinea va fi menţinută în deplină măsură.

Expunerile d-lui I. Maniu au stârnit un entuziasm delirant, iar zecile de mii de cetăţeni au făcut guvernului I. Maniu manifestaţiuni cum nu s'au mai pomenit de mult timp la Bucureşti.

CETĂŢENI!

De zece ani însetoşaţi după libertate şi legalitate, astăzi când idealul vi s'a realizat, faceţi-vă datoria volând

O

roata, semnul partidului naţional-ţărănesc, — semnul biruinţei binelui asupra răului.

Studiul legiurilor străine.

În orice ţară, studiul legiurilor străine este de folos pentru legiferarea internă. Dar, cu deosebire acest studiu este mai de folos când este vorba de legile unei naţiuni ca Franţa, cari, în majoritatea lor, la încheierea noastră legislativă, a servit de îndrumare juriştilor noştri.

România are astăzi, încă în vigoare, codul civil, cum a fost votat la confecţionarea lui, adică aproape în întregime codul Napoleon. Monumentala operă a lui Bonaparte, cu toate însuşirile netăgăduite, nu mai corespunde, totuşi, în tot, cerinţelor actuale, isvorite din evoluţia societăţii şi perturbaţiilor sociale din ultima vreme. Franţa, care şi-a dat seama de aceasta nepotrivire inerentă vremii, a căutat prin legi ulterioare, să aplaneze neajunsurile vechei legiuri napoleonene, adaptând-o prin legi complementare nevoilor zilei.

Ideile pe cari s'a bazat codul civil s'au schimbat în bună parte, egalitatea dintre bărbat şi femeie, proclamată azi de către toate legiurile moderne, era aproape necunoscută legiurilor vechi, care ţinea pe femeie într-o nenorocită dependenţă faţă de bărbat. Ultimele legiuri franceze au modificat această stare de lucruri şi în timpul de faţă femeia franceză, putem spune, nu se mai găseşte sub regimul codului Napoleon. Ea poate dispune de averea produsă de munca ei, poate chiar să obţină, când soţul risipeşte salariul său, o parte direct incasabilă din acest salariu, pentru acoperirea sarcinilor menajului. Nu s'a ajuns încă la egalitatea perfectă, cum este realizată în unele direcţii, fără însă a fi nicăieri alinsă pe deplin, în Olanda unde femeia poate fi deputat, şi dispune cum vrea de averea ei, sau în Italia unde modificările legislative musoliniste au realizat progrese covârşitoare pentru punerea femeii pe acelaşi picior cu bărbatul.

Voi aminti în această privinţă unele constatări interesante.

În Italia soţul nu poate obţine ca şi femeia paşaport pentru străinătate, fără consimţământul soţiei. Dar adversarii feminismului prelinde ca aceasta egalitate pune pe femeie în superioritate faţă de bărbat, uitând că adevărata egalitate bazată pe principiile moderne, când femeia produce şi câştigă tot ca şi bărbatul şi are intelectualitatea cunoştinţe tot atât de întinse ca şi bărbatul, este aceea care nu impune nici unuia din soţi o supunere unilaterală.

O observaţie spirituală era aceea a unei conferinţiere dela ultimul congres internaţional feminist ținut la Paris cu privire la incapacitatea femeii de a administra averea. Cum i se spunea că incapacitatea educată de lege este în folosul femeii, conferinţiera a replicat: „Oare femeia nu poate să-şi risipească averea tot aşa de bine ca şi bărbatul ei? Căci bărbatul într-adevăr nu-şi distruge bunurile lor fără ca legea să găsească necesar ca soţia lui poate mai capabilă să intervină”.

În rezumat studiul legislaţiei franceze a aprofundarea modificărilor intervenite în ultimele timpuri este utilă şi indispensabilă, fie că ar face obiectul unor cursuri speciale în diferitele facultăţi, fie că ar fi pusă la îndemâna celor chemaţi să legifereze prin alcătuirea de rapoarte făcute de oameni competenţi la isvorul chiar al legislaţiei franceze asupra mersului evoluţiei al legilor marelui republici latine. Bine înţeles aceste studii nu vor trebui să fie socotite drept literă de evanghelie şi legile străine astfel cunoscute nu vor trebui adoptate întocmai ci numai după adaptarea lor cu spiritul locului sau chiar neadaptate, vor servi totuşi la îndrumarea legiurilor într-o direcţie întezărită poate mai bine de legiurile franceze, care asupra noastră are educaţia de secole, iar ca apropiere afinitate de rassă.

N—y.

Partidul naţional (organizaţia Braşov) în propagandă electorală.

Duminică, pe când un splendid linioliu de zăpadă înaltă, proaspăt căzută, acoperea pământul în lungi depărtări şi când nu puteai şti, dacă motoarele automobilelor vor putea transporta vehicolul prin şoselele judeţului, fruntaşii organizaţiei locale a P. N. T. în frunte cu ministrul Ardealului d-l dr. V. Nişescu, au pornit vroşi în propagandă electorală.

Încă înainte de ora prânzului o echipă condusă de d-l dr. N. Ioaneş şi având de tovarăşi pe d-nii dr. Hodârnu, adv. Radu Olteanu şi dr. I. Lemeny, a

pornit spre frumoasa comună Hălchiu, unde poporul brav şi statornic al comunei, păstorit în deplină armonie de vrednicul său preot Constantin şi sub şefia politică a bravului luptător Munteanu, aştepta cu nerăbdare sosirea oaspeţilor braşoveni. De oarece învăţătorul Garoiu a refuzat să pună la dispoziţie localul şcolii, adunarea s'a ținut în alt loc, în faţa unui frumos număr de cetăţeni. Părintele Constantin a salutat în cuvinte calde şi bine simţite pe fruntaşii organizaţiei locale după ceea-ce au luat cuvântul pe rând

d-l dr. Ioaneș, Radu Olteanu și dr. Hodârnu, arătând cu toții scopul venirii lor, schițând punctele esențiale din programul P. N. T. și insistând în special asupra marelui importanțe naționale a triumfului P. N. T. prin faptul că a fost chemat la guvern, ceea ce înseamnă înăgurarea unei nouă epoci în istoria politică și morală a țării. P. N. T. va rămâne atâta timp la putere, cât timp se va bucura de încrederea poporului, care de sigur, va fi de lungă durată, căci poporul s'a convins, că acest partid se confundă cu însăși ființa sa și că-l reprezintă, prin eselență interesele.

Timpul trecea și lată-l pe propagandiști în automobil, în drum spre *Satul-Nou*, o comună compusă, pe jumătate din români și unguri. Și aci un frumos număr de cetățeni, în mare parte unguri, în frunte cu șeful org. locale d-l Negulici, au ascultat cu un viu interes cuvintele înțelepte de lămurire a situației actuale politice și de interpretare a programului partidului dela guvern.

Oratorul d-l dr. Ioaneș a rostit câteva cuvinte și în limba maghiară, cari au făcut o eselență impresie între cetățenii maghiari ai comunei.

În uralele mulțimii mașina și-a luat apoi drumul spre frunțașă comună *Crizbav*. La capătul satului o neașteptată și minunată surpriză. Sute de cetățeni, români și unguri, în frunte cu muzica și cu drapelul nostru tricolor, aștepta dela orele 11 a. m. sosirea frunțașilor brașoveni, cari din motive independente de ei, au sosit dabia la ora 4 p. m. Partea leului în această frumoasă primire și organizare o are de sigur d-l Rujan, șeful organizației locale, care a avut amabilul concurs al cetățenilor maghiari ai comunei și în deosebi al pretului acestora, care a binevoit să pună la dispoziție o sală a parohiei d-sale, spațioasă și frumoasă, ficsită de lume. Aci și oratorii sosiți, au avut ocazia să-și desvolte pe deplin talentul lor oratoric. A fost o adunare cum rar s'a văzut până acum, cu ocazia propagandei electorale în județul nostru. Cuvântările rostite de d-l dr. Ioaneș, care a vorbit, filipic în limba maghiară, de d-nii Hodârnu și R. Olteanu, au deslășuit adevărate ropote de aplauze și aprobări unanime. Caracteristic era, că lumea adunată sublinia prin aplauze mai ales declarațiile privitoare la principiile de bază al Partidului N. T. adică la principiul dreptății, legalității și cinstei. Este un foarte însemnat semn al situației noastre politice actuale, că lumea este cu desăvârșire însetată după realizarea și aplicarea acestor principii. Iată și dezastrul creat de guvernele precedente! Căci azi poporul chinuit nu cere decât dreptate și legalitate!

S'a admis la cuvânt și frunțașul comunei d-l Ilyés, care a făcut un călduros apel pentru sprijinirea Partidului N. T. care singur va putea restabili adevărata armonie, pace și dreptate în țară, în interesul țării și al tuturor cetățenilor ei. Un apel călduros în același sens a rostit și luptătorul vajnic frunțaș al comunei d-l Marin. S'a remarcat prezența la reușita și frumoasa adunare, a pretului maghiar din *Crizbav*, care părea deplin satisfăcut de cele auzite. Explozii de urale și de spirit fraternal, au însoțit pe oaspeți până la mașină, care a pornit spre casă pe la orele 7 seara.

L.

La Tohanul vechiu.

În legătură cu vizita d-lui ministru dr. Voicu Nișescu în județul Brașovului, pe lângă grandioasele manifestații ale populației din diferitele comune s-a remarcat în deosebi în comuna Tohanul vechiu pe poarta

triumfală o tablă, făcută de muncitorul-mechanic Ioan Mohan, — invalid și care a suferit multe mizerii sub guvernarea trecută — cu următoarea inscripție:

Trăiască M. S. Regele Mihai și Inalta Regență.

Trăiască noul guvern Maniu, oamenii cinstei și egalității, speranța zilelor mai bune pentru poporul român, rămas în mizerie sub guvernarea liberalo-averescană.

Trăiască d-l Prim-ministru Iuliu Maniu, salvatorul României Mari.

Trăiască ministrul de interne d-l Vaida-Voevod, sosirea judecătorului după 10 ani de robie și ruină.

Trăiască ministrul Ardealului d-l dr. Voicu Nișescu, viitorul nostru deputat, spaima hoților.

Trăiască d-l ministru de agricultură Mihalache, groaza ciocilor și alungarea trântorilor și pungășilor.

Trăiască d-l ministru muncii Răducanu, ocrotitorul muncitoriei române, lăsată pe mâni streine sub stăpânirea liberală.

Trăiască d-l ministru de finanțe Mihai Popovici, sosit în ceasul al 12-lea, pentru ușurarea impozitelor de pe capul poporului oropsit.

Trăiască d-l ministru Dobrescu. Bucurăte Făgărașule, că tu scapi de boala lipicioasă de pe capul tău, venindu-ți în ajutor un nou doctor, ordonând măturarea gunoierului.

Intrunirea dela Cernat :

Intrunirea de Duminecă din Cernat, la care au luat parte peste 2000 alegători din cele șapte sate (Săcele), a avut un decurs grandios, ministrul Ardealului d-l dr. Voicu Nișescu, fiind primit cu porți de triumf, cu flori și cu fanfara din Dârste.

Intrunirea a fost prezidată de părintele protopop dr. I. Blaga. D-l ministru V. Nișescu a făcut un expozeu succint politic, trecând în revistă evenimentele dela ordinea zilei începând cu chemarea la cărmă țării a guvernului I. Maniu. A insistat în deosebi asupra necesității de a se face totul, ca Săcelele să fie ridicate la stadiul înfloririi din trecut.

Au mai luat cuvântul d-nii dr. Jinga, dr. R. Găvruc și G. Cutaeanu. De remarcat că la intrunire au luat parte și numeroși cetățeni de naționalitate maghiară, cari au aprobat expunerile oratorilor.

Dela Cernat d-l ministru V. Nișescu, însoțit de numeroși intelectuali brașoveni, a plecat la Sf. Gheorghe, unde a fost primit cu aceiași însufleșire. Și la Sf. Gheorghe d-l ministru a făcut un expozeu mult aplaudat asupra situației politice.

La Codlea.

Comitetul de organizație al partidului național-țărănesc din comuna Codlea intrunindu-se în ședință a luat hotărâri de a convoca o adunare a tuturor românilor din comună pentru ziua de 10 Dec. 1928 la ora 7 seara, la care s'a adunat un număr mare de membrii.

Scopul adunării a fost a se da explicațiuni despre însemnătatea ce o are venirea la cărmă a partidului Național-Țărănesc.

1. Președintele org. Național-Țărănesc, Ioan Marian, a deschis ședința, mulțumindu-le la toți cei de față pentru că au dat ascultare chemării făcute

Dăruțiți Elida!

În anul acesta casetele Elida sunt și mai frumoase ca până acum. Alături chiar de cele mai prețioase lucruri ce se găsesc pe masa de Crăciun, o casetă Elida constituie, în admirabilă-i executare cu conținutul ei plăcut și bine ales, nu numai un omagiu pentru fiecare femeie, ci și un cadou practic, precum și dovada unui bun gust al donatorului.

Gândiți-vă la aceasta, dacă doriți să faceți o adevărată surpriză.

CASETELE ELIDA

Bogat asortiment variând dela Lei 90.— la Lei 1.100.—

apoi s'au dat explicațiuni cum trebuie să meargă românii în strânsă legătură la vot amintind totodată trecutul, suferințele și greutățile mari, cari le-au îndurat conducătorii partidului nostru dimpreună cu foarte mulți dintre cei de față. Președintele mai amintește, cât de mari au fost greutățile și, totuși, conducătorii noștri au înțeles a sta neclintii în rândurile țărâniei până când puterea lui Dumnezeu a ajutat ca la cărmă țării să ajungă adevărații luptători cinstiți și au pricepere, cari și în trecut, pe timpurile de tristă amintire ungurească au fost în fruntea conducerii partidului național din Ardeal, apărându-ne drepturile noastre ale românilor cu cinste.

Intrunirile dela Budila, Teliu, Marcoș și Buzae.

Alaltăeri, Duminecă ministrul Ardealului d-l V. Nișescu a plecat spre Buzaie însoțit de numeroși intelectuali din Brașov. Prin toate comunele prin cari a trecut a fost primit cu banderii de călăreți, cu porți de triumf și fanfare.

Asfel a fost primit la Cărpiniș, Tărlungeni, Budila, Teliu și la Buzaie. În toate comunele d-l ministru a fost salutat de șefii

organizațiilor și de autorități. Tuturora le-a răspuns d-l ministru.

În capul Buzaelor d-l Nișescu a fost primit de 80 călăreți și numeroase sâni. În fața primăriei a fost salutat de d-l pretor-delegat V. Chirvase. A urmat apoi o impozantă intrunire în fața primăriei din Intorsura Buzaului rostind discursuri d-nii dr. V. Nișescu, părintele I. Podea și d-l comandor Dumitriu.

În comunele Budila, Teliu și Marcoș s'au ținut în aceiași zi alte intruniri, la cari au luat cuvântul d-nii V. Branisce, dr. Balcăș, dr. R. Olteanu și căpitan i. r. H. Sorescu.

Pretulindeni solii P. N. T. au fost primiți cu o deosebită dragoste și însufleșire.

România Corpul Portăreilor Tribunalului Brașov

No. 7315/1928.

Publicațiune de licitație

Subsemnatul Portărel prin această publicație că în baza decizunii No. G. 14583-1927 a judecătoriei de ocol Brașov în favorul restamentului Leonida et Comp. repr. prin adv. dr. Al. Moroleanu din Brașov pentru încasarea creanței de 5881 lei și

ea se fixează termen de licitație pe ziua de 17 Decembrie 1928, orele 5 dim la fața locului în Brașov, Str. de mijloc No. 48 unde se vor vinde prin licitațiune publică judiciară mobilă din casă în valoare de 16550 lei

la caz de nevoie și sub preț de estimare.

Brașov, la 29 Oct. 1928.

Gh. Stănculescu,
șef de portărel.

1104 1 - 1

D-ta deasemenea îți poți procura un pian!

Cugetă-te cât de mult ar dori chiar membrii familiei dumitale să

cânte la pian

Câte ore frumoase s'ar putea petrece în cercul plăcut al familiei! La noi se găsesc pianne de diferite prețuri și cu plata în rate.

Casa de pianne

I. TRISKA
SUCURSALA BRAȘOV
Str. Principele Carol.

WIMPASSING Galoși și Șoșoni te fereste,
De ploaie, noroi și când viscolește.

Valoarea educativă a grădinei școlare

Disertație ținută de V. Ivan președintele Asociației învățătorilor din orașul și jud. Brașov la adunarea generală ținută în ziua de 21 Nov. a. c. în sala festivă a liceului „Andrei Șaguna”.

Este cunoscut de toți, că țara noastră este o țară agricolă, satele noastre trăesc din agricultură și creșterea vitelor.

Pornind de la acest adevăr, trebuie să cercetăm întru cât școala rurală este pusă în slujba vieții agricole a satelor

Programa analitică, începând cu cl. II. prevede material destul de bogat în vederea cunoștințelor referitoare la plante și animale; în cl. III. un întreg trimestru — al treilea — este consacrat cunoașterii amănunțite a vieții plantelor, în cl. IV se dă cunoștințe despre vișa de vie, plante furajere, păstrarea fructelor etc., iar în clasele supra-primare V.—VII avem secțiuni cu program numai agricol.

Dacă programa analitică prevede așa material bogat, parte mare din el în legătură strânsă cu agricultura, se pune întrebarea:

1. Dacă școala în condițiile în care funcționează astăzi contribuie într-adevăr la scopul urmărit de programă. Căci materia care prevede programa se învață pentru ajungerea unui scop practic și nu numai de dragul cunoștințelor.

2. Care este posibilitatea de a-l preda cât mai intuitiv școlărilor?

Dacă numărul învățătorilor, cari fac cunoscut copiilor natura în mijlocul naturii este mare, aceasta este spre bucuria noastră, căci ne găsim pe calea cea bună. Totuși, vă rog să urmăriți împrejurimile școlărilor pe cari le cunoașteți

Nu-i așa, că la unele lipsește natura înconjurătoare, care să odihnească ochiul?

Lipsește în jurul școlii grădina de flori, grădina de zarzavaturi și școala de pomi.

Constatăm, că prea puțină atenție s'a depus întru aplicarea programei analitice în această privință.

Dacă aceste mijloace perfecte de intuiție lipsește, cum va putea învățătorul să propună intuitiv cunoștințele cerute de programă la științele naturale, materia, care conține mai multă viață, decât toate celelalte obiecte.

Când legiuitorul a înzestrat școlile cu grădini școlare, cu terenuri de experiență, s'a gândit tocmai la rolul important, pe care trebuie să-l realizeze învățătorul, contribuind la progresul agriculturii noastre, destul de primitivă în foarte multe părți.

Intrucât nu numai prin critica stărilor îndreptăm răul, să-mi dați voie, fie din experiența mea de peste 30 de ani decând conduc o grădină școlară de pomi, zarzavaturi și flori, menționată de „Astra”, Camerada Agricultură Brașov și procesele inspecțiilor școlare, ca cea mai frumoașă și bineculturată din județ, — să expun câteva considerații în legătură cu câștigul educativ, pe care-l dobândește fiecare învățător, care-și organizează o bună grădină școlară.

In grădina școlară copiii pot urmări fazele de dezvoltare ale plantelor, condițiile lor de bună creștere. Pe mici porții de pământ (unele îngrășate altele nu) pot vedea ce influență au îngrășămintele asupra dezvoltării lor, aceeași plantă se poate semăna în straturi cu pământ fertil, ca varietatea pământului să arete dacă priește sau nu plantei.

Se poate arăta condițiile de creștere ale plantelor sămânțate rar, altele des.

Pe lângă culturi normale, se vor face pe terenuri mici și

culturi demonstrative și experimentale.

Negreșit, învățătorul nu va pierde din vedere situația solului, condițiile de trai ale locuitorilor.

Alta va fi preocuparea învățătorului la munte și alta a celui dela șes.

Scopul este de a ajunge la îmbunătățirea producției locale și la ușurarea traiului sătenilor.

— Va urma. —

Mica publicitate

Caut apartament de 4 camere și dependințe cu intrarea separată, pe străzile Porții, Vămii sau în Piață. A se adresa dlui Bercovici Str. Spitalului No. 47. 1074 4—6

De închiriat o cameră mobilată. Informațiuni Strada După Inșiți Nr. 2 c. 1106 2—3

Chevrolet model Typ 1928 aproape nou în stare foarte bună cu preț moderat de vânzare. Informațiuni la Librăria Herz, Str. Princienele Carol 22. 3—3

„Rezistența”

FABRICA de Haine gata Bărbați Dame și Copii.

CENTRALA BUCUREȘTI
CALEA VĂCĂREȘTI 135
Telefon 45192

SUCURSALA DE VA
REGINA MARIA 21

SUCURSALA BRAȘOV Șirul Inului 30
Porții . . 10

Oferim Clientilor din Brașov și împrejurime cu ocazia deschiderii sucursalei noastre în Brașov cu prețul cel mai ieftin **Costume, Pantalane, Haine de piele, Mantale da Dame și fete, Stofe de haine și Plapome**, Desfidem ori ce concurență fiind direct dela fabrica noastră. **Rugăm a ne vizita pentru convingere.**

993 10—0 „Direcțiunea”

Convocare

Societatea „Vulturul Carpaților” a excursioniștilor români din Brașov, convoacă o a doua adunare generală (extra ordinară) pe ziua de 16 Dec. 1928 ora 10^{1/2} a m., la Liceul Andrei Șaguna (Sala de cântări) cu următoarea ordine de zi:

1. Alegerea noului Comitet.
2. Raportul de predare al vechiului Comitet.
3. Diverse.

Se observă că adunarea se va ține cu ori ce număr de membri conform statutului.

1088 2—2 **Comitetul.**

Jumătate gratuit

se poate cumpăra restul de mărfuri din anul 1928.

Frații Ascher,
1080 4—0 Str. Porții,

Oficiul General de Ipoteeci

Vânzări și Informațiuni

furnizează la cerere orice informațiuni, administrative, judiciare în legătură cu București. Contencios special, Secție de copiat acte, se răspunde în scris la orice petițiune.

CLEWENCAU 13 (fost Corăbrie) **BUCUREȘTI.**
1091 2—3

Nu cumpărați Gramofoane și plăci decât dela **Magazinul „DOINA”,** Brașov, Str. Mihail Weiss, 11. Cel mai bine asortat în Gramofoane Columbia, His Master's Voice, Decca, Plăci alese, românești, ungurești, clasice, opere moderne, de dans, etc. etc.

Se vinde și în rate

Piane din cele mai bune fabrici.
1105 1—1

Spitalul oftalmologic de stat din Brașov. Spitalul Gh. Mărzescu de Stat din Brașov. Spitalul de boale contagioase din Brașov.

Publicațiune

No. 705 din 8 Decembrie 1928

Se publică spre cunoștință generală, că spitalele de Stat din Brașov mai sus amintite, vor ține licitație publică în ziua de 15 Ianuarie 1929 la orele 4 d. m. în cancelaria spitalului Oftalmologic Brașov Str. Ecaterinei No. 4, pentru aprovizionarea cu articole de alimente necesare pentru anul 1929 și anume:

1. Furnizare de pâine și făină.
2. Furnizare de toate soiurile de cărnuri și untură.
3. Furnizarea laptelui, smântână, brânză etc.
4. Furnizarea coloniilelor.

Licităția se va ține în conformitate cu art. 72—83 din legea contabilității publice.

Caețele de sarcini cu condițiunile în care sunt fixate și cantitățile de alimente necesare pentru toate spitalele se pot vedea în orice zi dela ora 8—12 a. m. în cancelaria spitalului Oftalmologic Brașov Strada Ecaterinei No. 4.

Doritorii de a lua parte la această licitație vor depune odată cu oferta sigilată și o garanție de 10% asupra valorii furniturilor ce oferă.

Medic-primar, director:
Dr. I. Pușcariu
Dr. L. Câmpianu.

Administrator:
Z. Todoran.
Gh. Tunaru.

1103 1—1

Bat. 2 Vânători de Munte.

No. 7948.

Publicațiune

Batalionul 2 Vânători de Munte, vinde patru cai prin licitație publică, care va avea loc la data de 18 Decembrie 1928 în Oborul de vite al orașului Brașov.

Brașov, la 4 Dec. 1928.

Comand. Bat. 2 Vânător. de Munte.
Lt. Colonel, Popovici Gh.
1102 1—1

Primăria Municipiului Brașov.
Nr. 30822—1928.

Concurs

Pentru întregirea a unui post de impiegat publicăm concurs conform art. 78 din Regulamentul asupra legii statutului funcționarilor publici.

Retribuțiunile sunt cele prevăzute în normele de salarizare. Cererile însoțite de actele prescise în art. 7 al Regulamentului suscitată vor fi înaintate până la 29 Decembrie 1928 acestei primărie.

Brașov, la 7 Decembrie 1928.
Primar: **Dr. Stinghe.** Secretar general: **Socaciu.**

Primăria Municipiului Brașov.
No. 29090—1928.

Publicațiune

La magazinul orașenesc din Str. Lungă No. 112 este de vânzare o cantitate de circa 20 metri cub. scânduri de stejar foarte bune.

Cei interesați se vor adresa serviciului tehnic al Primăriei. Brașov, la 5 Decembrie 1928.
Primar: **Dr. Stinghe.** Secretar General: **Socaciu.**
1107 1—1

Cețiți și răspândiți „Gazeta Transilvaniei”

Banca pentru Circulația Mărfurilor S. A.
Brașov

Telegrama: Czebank
Capital propriu: Lei 57,000,000—

Telefon: { Direcțiune și Cassierie No. 727
Secția devizelor No. 610
Depuneri: 225,000,000—

Acordă **Credite**

Primește **Depuneri spre fructificare**

Face **Viramente** în țară și străinătate

Vinde și cumpără **Devize și valute**

Se ocupă cu toate afacerile bancare.

Am primit în zilele acestea o nouă serie de **PIANE ȘI PIANINE** esecelente, între cari se găsește și cel mai potrivit și dorit de **DUMNEA-TA.** Vă rugăm să ne vizitați! La noi găsiți:

Mare asortiment
Garanție
PREȚURI CONVENABILE
SERVICIU DE SPECIALITATE
și înainte de toate
UN INSTRUMENT BUN
de care veți avea **BUCURIE** întreaga viață.

I. TRISKA
Strada Prințul Carol 28.
1096 2—2

Mare târg pentru Crăciun!

Cele mai noi noutăți de modă originale.

Cumpărăturile pentru Crăciunul din anul acesta sunt mai avantajoase, decât ori-când, pentru-că marele nostru magazin vinde **sub prețul de fabrică.**

Mare asortiment de mantouri de blană, paltoane de stofă pentru dame și fetețe cu și fără blană, rochi de stofă și mătase.

Prețurile, gustul executării și calitatea va convinge pe toți cumpărătorii că de astă-dată se pot aproviziona la noi cu mult mai ieftin față de prețurile noastre convenabile de până acum.

Fenyvesi și Samuel
Cel mai mare magazin de confecțiuni din România-Mare.
1095 2—5 **Brașov, Tg. Inului No. 31-33.**

Scrisori din Franța

Aniversarea alipirei Ardealului

Asociațiunea studenților români din Paris a organizat, și anul acesta, o serbare pentru al zecelea aniversar al alipirei Ardealului. În sala George V, una din cele mai luxoase ale Parisului, s'au reunit, în seara zilei de 1 Decembrie, majoritatea membrilor coloniei române, pentru a-și manifesta, printr-o apropiere cât mai strânsă, simțimintele lor naționale.

Două admirabile cuvântări rostite de doi talentați doctoranzi în drept, d-nii Bârsan și Brădeanu, au evocat, cu mullă căldură și simț istoric frumoase momente din istoria Ardealului, însemnătatea actului unirii, realizarea idealului urmărit de secole, toate aceste mărețe acte din istoria neamului nostru au fost schițate cu pricepere de către compatrioții noștri.

În programul artistic este de remarcat extraordinarul talent precoce al copilului Pop-Almasan, un violonist plin de înțelegere muzicală, și a cărei personalitate se afirmă de pe acum. Tânărul Almasan poate fi socotit ca un adevărat artist, cărui școala îi va desvolta aptitudinile extraordinare.

D-șoara Saftu ne-a cucerit, cu frumoase doine românești.

La pian, un distins fiu al Ardealului, d-l Ovid Drimba ne-a dat accente de frumoasă pricepere artistică.

Tenorul Stroescu dela Opera Comică a cântat duios cântece românești, cari ne-au transportat pentru câteva momente în frumoasele plături ale scumpei noastre Români.

D-l G. Cocea talentatul violoncelist, a fost, de asemenea, cu drept cuvânt admirat.

A fost mult aplaudată d-șoara Byzanti, o copilă de doisprezece ani, și care dansează cu dar deosebit, D-șoara Byzanti este angajată la teatrul Femina din Paris.

Din partea artistică a festivalului, se vede că România a dat o nouă dovadă a puterii sale în domeniul artelor.

A urmat, după aceea, până dimineața, un frumos bali, unde s'a dansat cu însuflețire și urde am putut să vedem costumele naționale ale diferitelor ținuturi românești.

Francezii, prietini ai României, cari au participat la această serbare, au plecat cu impresii ce le-a împrosătat dragostea pentru țara noastră. De almintreli, iubirea ce ne poartă Francezii o putem constata din convorbirile zilnice ce avem cu ei, și din cari relese sincera dorință de-a veni să vadă țara noastră, despre care Francezii cari au vizitat-o vorbesc atâta bine. Căci nici un Francez care a fost în România și cărui i s'a făcut cea primă caldă pe care numai Românul știe s'o facă oaspeților lui, nu poate decât să laude față de ai săi ospitalitatea fără seamăn a Românului, inteligența vie a poporului românesc și blândețea săteanului. Toate acestea, incontestate calități cari fac ca Franța să se apropie și mai mult, și cu mai mare tărie, de România.

Intreaga Legațiune, în frunte cu d-l ministru Diamandy a luat parte la festivalul din saloanele George V.

În dimineața aceleiași zile, un Te-Deum oficial a fost celebrat la biserica română din rue Jean-de-Beauvais.

Serbarea unirii Ardealului la Patria-Mamă a fost, nu numai o serbare națională românească, dar și o nouă manifestație franco-română, ea contribuind la cimentarea încă a apropierei

dintre aceste două popoare de aceeași origine, menite să trăiască mână în mână, să se'njeleagă și să lucreze de comun acord pentru propășirea lor și menținerea echilibrului mondial.

Printre asistenții străini, d-l Collinet, profesor de drept roman la Facultatea de Drept din Paris, și care este, legalmente, conform regulamentelor universitare franceze, corespondentul studenților români pe lângă Universitatea din Paris. Gazetari numeroși, din cari cea mai mare parte nu au uitat primirea sinceră ce li s'a făcut de către poporul nostru cu prilejul Congresului Presei Latine din anul trecut. Nicky.

Candidații P. N.-T. pentru Senat în Ardeal și Bănat

Colegiul universal — 15 Decembrie 1928.

Arad: Ștefan Ciceo-Pop, Iuliu Groșoreanu, Constantin Teodorescu.

Bihar: Augustin Maghiar, Titus Triff, Emilia Viciu, Gelu Egly.

Brașov: Victor Branisce, Caraș: Ion Vida, Ion Cotarla, Ciuc: Emil Precup.

Cluj: Valeriu Porușiu, Ion Negrușiu.

Făgăraș: Ioan Clinciu. Hunedoara: Iustin Pop, Adam Basarab, Ioan Enea.

Maramureș: Simion Balya. Mureș: Ion Pântea, Nicolae Vulcu.

Năsăud: Nicolae Rogneanu. Odorhei: dr. Kecske Mihai.

Someș: dr. Aurel Bil, Dumitru Popoviciu.

Satu-Mare: Coriolan Bohățel. Severin: Aurel Văleanu, Simion Simu.

Sălaj: Gheorghe Pop, Traian Trușăș.

Sibiu: Lucian Borzia. Timiș: Ion Pascu, Coriolan Balla, Gașpar Muth, Romul Agriceriu.

Trei-Scaune: Rădoi Nicolae. Turda: Chirilop Zosim.

Târnava-Mică: Romul Boilă.

D-l Dr. Petre Fidan avocat a preluat biroul avocațial al d-lui avocat Dr. Aron Suci, prefectul județului Brașov. Biroul avocațial rămâne ca și până acum în Strada Poștii Nr. 22.

Președinții secțiilor de votare în jud. Brașov

Camera:

Secția I. Judecător Gheorghe Pop.

Secția II. Judecător Todor Pănculescu.

Secția III. Judecător Enescu Vlad.

Secția IV. Judecător Dr. Oct. Comșa.

Secția V. Judecător Const. Dumitrescu.

Secția VI. Judecător Valeriu Mănilă.

Secția VII. Judecător Ilie Purdilă.

Secția VIII. Judecător Dr. Aug. Seid.

Secția IX. Judecător Ioan Șoarec.

Secția X. Judecător Dr. Emil Baiulescu.

Secțiunea XI. Judecător Octavian Dragolea.

Secția XII. Judecător Petre Corduban.

Secția XIII. Judecător Vasile Mihailescu.

Secția XIV. Judecător Paul Obradoviciu.

Secția XV. Judecător Mihail Pănciu.

Secția XVI. Judecător Gr. Diclescu.

Secția XVII. Judecător Mihail Alexandrescu.

Secția XVIII. Judecător Roman Dumitrie.

Secția XIX. Judecător Dr. Rudolf Buser.

Senat:

Secția I. Judecător Teodor Pănculescu.

Secția II. Judecător Ioan Soarec.

Secția III. Judecător Dr. Oct. Comșa.

Secția IV. Judecător Dr. Aug. Seid.

Secția V. Judecător Vlad Enescu.

Secția VI. Judecător Dr. Emil Baiulescu.

Secția VII. Judecător Gheorghe Pop.

Secția VIII. Judecător Petre Corduban.

Secția IX. Judecător Ilie Purdilă.

Secția X. Judecător Mihail Alexandrescu.

Secția XI. Judecător Octavian Dragolea.

Secția XII. Judecător Gr. Diclescu.

Secția XIII. Judecător Dr. Rudolf Buser.

Consiliile comunale.

Secția I. Judecător Teodor Pănculescu.

Secția II. Judecător Octavian Dragolea.

Secția III. Judecător Gr. Diclescu.

Informații

D-l N. G. V. Gologan, secretarul general al Camerei de comerț și industrie din Brașov, trecând examenul de doctorat, a fost declarat — precum aflăm cu plăcere — doctor al Academiei de Inalte studii comerciale și industriale din București cu mențiunea „foarte bine”. Ca teză de doctorat d-l N. G. V. Gologan a prezentat un valoros studiu intitulat: „Cercelări private la trecutul comerțului românesc din Brașov”, apreciat în mod deosebit de elogios de comisia de examinare prezidată de d-l prof. univ. dr. G. Tașcă. Felicităm din toată inima pe d-l dr. N. G. V. Gologan, din a cărui penă au apărut numeroase articole și în coloanele ziarului nostru.

Aviz. Domnul Victor Cornea, fost magistrat a fost numit Șef de Cabinet al Domnului Dr. Voicu Nițescu, Ministrul Ardealului.

Administrația mesei studenților „V. Onițiu pentru ajutorarea elevilor buni și lipsiți ai liceului „A. Șaguna” din Brașov mulțumește și pe această cale on. primării a comunei Cernatu, jud. Brașov, pentru frumosul dar de 2000 lei, subvenție pe anul 1928.

Tot în acest scop s'a primit dela distinsul artist d-l Toner suma de 100 lei, cărui încă i se exprimă mulțumite și pe această cale.

Pentru scutirile de vamă privind mașinile textile, facturile care nu vor avea pe ele certifierea că mașinile sunt noi din partea fabricii constructoare (nu a Camerelor de comerț) și apoi viza Camerei de comerț respective, pentru exactitatea celor declarate de fabricant și ca semnătura lui sau a reprezentanților legali este autentică, va atrage după sine respingerea cererilor de scutire de vamă ca necorăspunzând dispozițiilor. Șeful Regiunii X industriale subdirector Hossu.

Dr. Fejér Emanuel medic de boli interne și dermato-venereice, consultă 8—10 a. m. și 3—6 p. m. Str. Ecaterinei 31. Tel. 43.

Tratamentul: Diatermie-Quarz și Sollux. 1001 1—15

Fotografii dragălașe de copii, singurate și în grupuri la fotografii Heinrich Langă Strada Lungă 52. Telefon 746. 1099 1-1

Examene cu RAZE X (Röntgen) și examenele BACTERIOLOGICE poate executa or. cărei persoane și în schimbul unor taxe mici, laboratorii spitalului militar Brașov — dotate cu aparate noi. 583 10—0

Din public

Domnule Director

În urma unui incident regretabil provocat de maiorul în rezervă Bengeanu, domiciliat în Sf-tul Gheorghe, incident ce a avut loc la Cluj cu ocazia depunerii și discuției listelor de candidații ale județelor din Ardeal; Maiorul Bengeanu care nu numai că nu figura pe lista candidaților din jud. Trei-Scaune dar nici nu face parte din comitetul județean, s'a prezentat în fața comisiei centrale spre a-mi contesta candidatura mea la Senat ca unul ce figuram pe listă, ales de comitetul județean cu majoritate de voturi.

Din punct de vedere politic, ori care ar fi fost motivele de

contestare ce ar fi adus, de și nejustificate, era liber să le facă rămânând ca cei în drept să controleze, dar ca să mă însulfte în plină ședință făcând aluzie la cinstea și moralitatea mea numai pe simple prezumțiuni, referindu-se la o chestiune a mea personală, aceasta nu-i era permis, mai cu seamă că nu trebuia să uite că este ofițer de rezervă provenit din activitate ca și mine și va trebui să dea com. pentru faptele sale.

În urma celor petrecute, fiul meu Locotenent Paul Basarabescu, aflând de ofensa adusă tatălui său, în baza prescripțiilor din codul de onoare care spune că fiul poate înlocui pe tatăl ofensat când acesta a trecut de vârsta de 60 ani, și-a constituit martori așa cum datorita de onoare îi impunea spre a cere satisfacție pe cale cavalerescă.

Maiorul Bengeanu refuzând a-și constitui martorii, singurii în drept a discuta și hotărî asupra cauzei, s'a dresat de către martorii fiului meu procesul verbal de mai jos spre a fi publicat.

Stimate Doamnă

Locotenent Basarabescu

Pentru aducerea la îndeplinire a mandatului cu care ne-ati onorat, ne-am prezentat azi la ora 11 a. m. la domiciliul d-lui Maior Bengeanu cărui expunându-i scopul vizitei noastre, a refuzat numirea a doi martori din partea d-sale pentru motive arătate în alăturatul proces verbal.

Primește te rugăm salutările noastre distins.

Sf-tul Gheorghe, 26 Novembrie 1928 ora 11.30.

(ss) C. Adrian.

(ss) Panait Zissu.

Proces Verbal.

Astăzi, 26 Novembrie 1928 ora 11 a. m.

Subsemnații Panait Zissu și Corvin Adrian, în executarea mandatului dat nouă de către d-l Locotenent Paul Basarabescu, ne-am prezentat la domiciliul d-lui Maior N. Bengeanu (pensionar), pe care găsim și punându-i în vedere scopul vizitei noastre, l-am rugat să-și constituie doi martori cu care să putem aranja incidentul iscat între d-sa și d-l Colonel în rezervă Basarabescu.

D-l Maior Bengeanu la intervenția noastră ne-a răspuns că refuză constituirea de martori, cerută de noi în numele d-lui Locot. Basarabescu, intru cât nu recunoaște acestuia calitatea de a apăra onoarea tatălui său, care simțindu-se personal jignit și în stare să-și apere personal onoarea, pe care și-o crede atinsă, ar putea cere singur satisfacție.

Pentru constatarea celor de mai sus am încheiat prezentul proces verbal.

(ss) C. Adrian.

(s) Panait Zissu.

În urma celor expuse mai sus consider chestiunea închisă. Eu personal intru cât ambii suntem ofițeri de rezervă proveniți din activitate, — am raportat d-lui Comandant al Corpului 5 Armată pentru a se cerceta cazul.

Primiți vă rog Domnule Director asigurarea stimei și considerațiunei ce vă păstrez

Colonel în rezervă,

Victor Basarabescu.

Reducere de călătorie și viză de pașaport. Legitimații pentru țarguri. Aronsohn, Biroul de voiaj.

CETAȚENI!

Votați toți roata

semnul partidului național-jărnesc.

A venit iarna!

Griji-vă contra frigului!

Griji-vă sănătatea!

Cercetați așadară magazinul nostru.

Ocazie de Craciun.

Mantouri de blană, paltoane de stofe pentru dame și fetițe cu și fără blană, rochi de stofă și de mătase.

Prețuri reduse de necrezut

Prima calitate și asortiment bogat.

Serviciu prompt și conștientic.

„JULIETA”

magazin de haine.

Brașov, Str. Vămii 5.

1094 2—5